
SANKT OLAV

St. Olav utkommer en gang ukentlig. — Abonnement både for Inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig, i Ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, — for utlandet tillegg av vedkommende lands avisporto. Opsigelser må være Ekspedisjonen i hende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. — Annonser må være innsendt innen mandag aften. — Manuskript innen fredag aften.

INNHold: „— Jeg går til Faderen. — Større ting. — Hvad har Luther å gi oss? — Fra hæren til alteret. — Katolisismen og det moderne Indien. — Våre hjem. — Beretning fra „Union Internasjonal Des Ligues Feminines Catholiques“s styremøte i Genf. — Malermester J. M. Bratsberg, Arendal. In memoriam. — Herhjemme — og derute.

ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 5 - OSLO - TELEFON 25287

RETT + OG + SANNHET

„— Jeg går til Faderen“.

Fra menneskeslekten blev skapt i Guds billede er der i hvert av dens barn nedlagt en lykketrang som ofte kan gi sig de besynderligste utslag. Denne trang er trangen efter den eneste virkelighet: å leve i inderlig og umiddelbar forening med godheten og kjærligheten i Gud, kun fylt av ønsket om å tjene og adlyde. Denne trang var på vei til å bli oppfylt i den sjels-tilstand, som Bibelen kaller «Paradisets have», hvor det å være til og det å være glad var det samme, fordi kun det gode og sanne og skjønne hadde råderum. Gud vandret med mennesket i «havens ganger», var med i alt hvad det foretok sig — og mennesket gav Ham lov og takk og ære for *alt*.

Men der var vesener til hvis liv var et annet: den ånd, som engang hadde sagt sitt skjebnesvangre: «Non serviam!» — jeg vil ikke tjene! — og alle *dens* engler.

Til straff var de blitt nedstyrtet i den åndsform som betegnes som «avgrunnen» — det ytterste mørke: de gudsforladtes tilværelse. Uten realitet altså, uten bunn og uten holdepunkt flakket de omkring, pisket av sin trang til å beseire den mektige Gud og herske selv — om ikke på annen måte, så ved å gjøre sig til herrer over Guds-billedet i mennesket: så opprørets og hovmotets onde sed i dets tanke, følelse og vilje.

Vi vet at det tilsynelatende lykkedes — mennesket måtte forlate sitt sorgløse liv, hvor arbeid og glede var ett, og blev henvist til en tilværelse, hvor også dets stadige samvær med sannheten var utelukket, og det derfor måtte opdyrke sig sin verden selv. Men — Guds

kjærlighet slapp ikke den forførte, selv om det ulydige barn hadde sluppet Ham og derfor måtte lære rettferdighetens lov å kjenne. Med ut i kampen for tilværelsen, som nu først begynte, gav Han forjetelsen: at engang vilde *den* komme, hvis liv vilde vise dem veien hjem til sannheten — hjem til gleden ved Guds nåde igjen.

Og så tok menneskeslekten fatt på sin vandring utover hele jorden for å gjøre sig til herrer over den. Istedet for å tjene og bli velsignet, virket syndens sold: forbannelsen — og livsmålet blev å herske. Illusjonenes demoner fulgte trolig med i håpet om helt å kunne underlegge sig slekten for tid og evighet. Men Guds engler, de himmelske krefter, skapninger fra Hans vesens kraft og kjærlighet, fulgte også med — de støttet og hjalp Guds-billedet i menneskesjelen, hvor *den gode vilje* gav dem lov til å slippe til — og alle sjeler blev kampplass for lysets og mørkets sammenstøt, sannhetens, realitetens makt mot løgnens, illusjonens. Ofte kunde det se ut som mørket hadde overmakten, men alltid kalte Gud da så sterkt på sine utvalgte tjenere — en Abraham, en Moses, en David, profetene — at de blev slekten til veivisere: tegn på hvorledes livet kunde leves og *skulde* leves. Deres tjenersinn tilførte menneskeheten mer kraft til å stå illusjonene imot, hovmotet imot, og hjalp den til intensere å kunne ofre sig i ydmykhet og lydighet mot Guds vilje. I det folk som fødte disse tjenere, samledes derved op en fysisk og psykisk arv som muliggjorde en Maria av så helstøpt en karakter, at hun hernede ut fra sin rene tanke, sin elskende følelse og sin hengivne vilje kunde bli den

mest utvalgte av alle og motta kallet til å bli Frelserens Moder.

I og med Kristus, Guds Sønn, blev Guds-billedet atter fullt liv i mennesket. Igjen feredes et menneske i det intimeste samliv med Gud, med sannheten — og for første gang blev løgnen, fristeren, det gudsforldates prinsipp, slått tilbake overalt. I bevisst frivillig ydmykhet og lydighet levedes igjen et liv som tilbakegav menneskeslekten fullkommenhetens mulighet — og dermed muligheten til å finne hjem til livet i sannhet allerede *her på jorden*. I sin ytre form var Kristi liv hverdagslivets enkleste foreteelse, men han fylte formen med sannheten *i og om* alt, og Hans liv blev derfor en harmoni av nåde, kraft og glede. Som det «glade budskap» efterlot han sig selv som arv til sine «brødre», og som Verbum caro factum est blev han i Eukaristien midt iblandt oss.

Kirken, vår hellige Kirke, tok vare om arven og har formidlet den gjennom to årtusener siden da — men Kristi ord er gått i oppfyllelse: den har ofte «måttet jamre og gråte, mens verden har gledet sig» (Joh. 16. v. 20). Men Kristus var alltid med sin Kirke selv om den en «liten stund» ikke «så Ham» og derfor «hadde bedrøvelse». Når tidene var verst blev også dens bedrøvelse til glede: også den fikk av Gud de kalte og utvalgte, de store mystikere og helgener, som virkeliggjorde fullkommenhetsidealet i Kristus-veien i *sitt* «jeg» gjennom ydmykhet og lydighet — og stadig mottar den beviser på at Kristus også den dag i dag er med den: en tjenende skikkelse som Therese de L'en fant Jesus hører vår tid til og gyder sin fullkommenhets kraft inn i det legeme hvorav vi alle er en del. Og mange, mange med henne. I klostre og ordenshus verden over bedes og ofres der av mennesker i navnløs ydmykhet og underdanighet — på misjonsmarkene likeledes. Der oparbeides en skatt av tjenersinn — en skatt som kun tilhører støvets verden for så vidt som opstandelsen fremgår av den.

Dette tjenersinn er det gjenfundne Paradis — lykkens fylde allerede her på jorden. Mot den glede er all annen «glede» en fattig, tom, forgjengelig illusjon — og den glede kan ingen ta fra oss fordi den er ikke noe vi *har*, men noe vi *er*. I den ser vi Kristus allerede her på jorden — ser Ham i oss selv og i våre medmennesker — og når engang menneskene ved hjelp av Guds nåde har nådd frem til den *fulle* realisering av dette ideal i sitt daglige liv — i og med det har vi da *Kristi gjenkomst her på jorden!*

Større ting.

(Joh. I. v. 51).

*Så du enn sydens himmel
og helgenstaden Rom
med minnets blomstervimmel
martyrers helligdom.
Ja, selv Judeas daler
med minners kildespring —
gi akt når Herren taler:
du skal se større ting!*

*Så du enn midnattssolen,
hvis dunkle purpurveld
forygler nordlandspolen
og skaper gry av kveld —
så du enn nordlys tindre
om breerne i ring,
der hviskes i ditt indre:
du skal se større ting!*

*Så du enn maktens tinner
i lykkens stjernedis,
hint syn som bratt forsvinner
på gylne drømmers vis,
så du enn strålekysten
med Nådens kildespring —
enn varslar himmelrøsten:
du skal se større ting!*

*Du skal se himlen åpen,
selv under gravens sten,
da grønnes all din håpen
lik Årons mandelgren.
Da skal med takk du trede
for Kristi kongestol
og se din Herres glede
oprinne lik en sol.*

Adolf Langsted.

Hvad har Luther å gi oss?

Kommentar til en foredragsturné av sogneprest Sigurd Normann, formann for «Norges Lutherlag».

Av A. J. LUTZ, prest i Dominikanerordenen.

(Forts.)

Hvad skal vi da tenke, når sogneprest S. Normann roper: *tilbake til Luther!* Er han virkelig på det rene med hvad der egentlig ligger til grunn for Luthers kristendom og livsanskuelse? Tør han virkelig tenke luthersk fullt ut? De fleste av hans kolleger står ikke lenger på dette standpunkt, ikke engang de konservative teologer. Og for hans eget vedkommende, selv om han sverger til Luthers grunnprinsipper, så tør han ikke preke dem. Han legger skjul på det ekte og spesielt luthersk — Luther gjorde det forøvrig selv i sin lille katekismus. — Det han utgir for luthersk, troen på Guds uforskyldte nåde f. eks. har til alle tider vært katolske verdier, som ikke bare teologer men folket kjente og levet på. Selv på Luthers tid, som uten tvil var en nedgangsperiode, var troen på frelsen ved Jesu kors en ting alle katolikker visste og trodde. Vi behøver bare å lese de katolske salmer fra før reformasjonen, de salmer som blev forbilleder på all senere salmesang, vi finner i dem under enkle og sjelfulle ord den evig kristne frelsertro, men ikke den kvietistiske tro «uten gjerninger». Ti den katolske Kirke har alltid trodd med apostlene hvad Jesus selv lærer, nemlig at Hans frelse er et nytt liv som høiner og foredler vår forstand og vårt hjerte, en Guds gave som helliger sjelen, en overnaturlig kraft til å gjøre det gode og undgå synden.

Pastor Normann sier at lutherdommen har ingen helgener, men bare frelste syndere. Dette er en selvmotsigelse. Har lutherdommen ingen helgener, så har den heller ingen frelste syndere; ti frelsen er nettop den helliggjørende nåde. Vi har en meget høiere mening om de lutherske kristne. Vi tror at også *de* er hellige, så lenge de ikke innser sine dogmatiske villfarelser, skjønt Gud bare i den katolske Kirke åpenbarer helligheten ved undergjerninger og fører den op til den heroiske fullkommenhet. Å utgi troen på Jesu frelsende, uforskyldte nåde for spesielt luthersk er et bevis på hvor overfladisk pastor Normann kjenner den katolske religion.

*

Den samme uvidenhet viser pastoren ved sin nedsettende tale om *vårt andaktsliv*. Opramsning skal det være! Vi som har messeliturgen, den daglige nadver, rosenkransen med dens fromme betraktning av Jesu mysterier i forening med Jesu Moder, korsveiandakten, våre åpne kirker og den hellige kraft som utgår fra våre altre med Jesus i sakramentet! Opramsning! Det er næsten utrolig at en teolog eier så lite sans for hellige ting, eller så lite alvor til å sette sig inn i den religion han uttaler sig om.

*

Og alle disse evig kristne verdier skal det norske folk gå glipp av *for Luthers skyld*. Hvad er der egentlig så bedårende hos reformatoren fra Wittenberg? Noget ualmindelig er der ved ham, så meget er sikkert. Hvad er det da, hvis det ikke er hans såkalte store bedrifter, som de protestantiske teologer lovpriser ham for, at han har gitt oss Bibelen f. eks. eller gjenopdaget endel kristne verdier som Pavekirken hadde oppgitt; ti alt dette er usant. Luther var et geni, uten tvil. Men hvori bestod hans geni? *I tenkningens dybde?* Nei; som tenker står Luther langt under mange av hans samtidige. Var han en *organisator*? Heller ikke. Da det opprør mot Rom han hadde fremkalt vokset ham over hodet, visste han ingen annen utvei enn ydmyk å be landsfyrstene om å overta sin kirkes øverste ledelse; landsfyrstene var som regel forøvrig slett ikke uvillige til å ta sig av sjelene og til å inndra de kirkelige eiendommer til sine «medhustruers» livsophold. Eller har Luther virkelig vært en forkjemper for *Tysklands frihet?*

I de protestantiske land er det især frihetshelten man beundrer i ham. For de tyske gymnasiasters fantasi blir reformasjonen gjerne noget i likhet med «die Freiheitskriege», som om paven hadde vært en slags Napoleon efter Jena, og Luther en slags prøissisk feltmarskalk, som jaget den romerske imperator tilbake over Alpene. I virkeligheten var der vel endel tunge pekuniære byrder, som ifølge tidens omstendigheter, f. eks. renessansepavenes kunstneriske praktutfoldelse og de stadige forsvarskrige mot tyrkerne, lå på Tyskland. Men det protestantene kaller for «åndstyranni» var på hin tid, som på vår, ikke noget annet enn den lydighet som Kirken krever likeoverfor den åpenbarte sannhet. Dette er ikke tyranni, men en garanti Jesus selv gav oss, da Han gav Kirken sin egen fullmakt til å lære alle folk. Det er bare tyranni for dem som betrakter selve den guddommelige åpenbaring som et overgrep på menneskets personlighet.

*

Hvori ligger da Luthers genialitet? Hvad var det som gav hans personlighet et så veldig tak på menneskene? Det sies også at det var hans overordentlige viljekraft, eller hans dype følelsesliv, eller det typisk tyske hos ham, som skal ha gjort ham til en av det tyske folks ypperste representanter. Men for det første er der ikke så få tyskere som slett ikke kjenner sig igjen i ham; og dernæst vilde alt dette ikke tilstrekkelig forklare en personlighet som virker lik en uhyre naturkraft. Istedentfor å dra omkring og å opramsne fraser om den katolske Kirke, istedenfor å lovprise Luther for verdier Luther hadde fått i arv av Kirken, vilde det være en meget takknemligere oppgave for en formann i et lutherlag å prøve å utforske denne naturkraft.

Si oss, herr pastor, hvori Luthers egentlige originalitet ligger. Vis oss ved en inngående granskning Luthers rastløse, stormfulle, forpinte sjel, som kjemper for å undslippe syndsansvarets knugende tyngde, og som

endelig finner fred i en opfatning av troen som slett ikke er banal, som tvertimot krevet en beundringsverdige evne til å fordype sig i frelsestanken. Vi akter Luthers personlige tro; ti det er usant, herr pastor, hvad De sier, at Romerkirken «fremholder med rene ord at protestantene er utenfor Kirken og uten forbindelse med Kristus». Hvad Romerkirken lærer om anderledes-troende kan De lese i vår katekismus. De vil da opdage en vidtsynthet som ikke-katolikker ikke har nogen anelse om. Vi akter altså Luthers personlige overbevisning og den fred han fant. Men pastor Normann skal ikke sette Luthers tro op som en norm for andre, eller skildre den som den gamle evangeliske arv. Ti objektivt sett er Luthers grunnprinsipper om den døde vilje, om troen uten gjerninger, om at alle gjerninger er dødssynder, selv de gode, om den rent usynlige Kirke, om alle kristnes hierarkiløse prestedømme, om den rent individuelle kristendom, om en bok som eneste trosnorm o. a., likeså fremmed for Bibelen som f. eks. buddhismen eller manikæismen. Når Luther personlig fant fred i dem — en sak som i grunnen ikke er så oplagt som mange mener — så var det fordi det ved en slags selvbedrag lykkedes for hans kristne sjel å fylle disse formler med kristne verdier. Men for oss, som ikke har opplevet Luthers illusjoner, innebærer disse prinsipper en falsk religion.

*

Nettop fordi disse opplevelser var rent personlige var der i grunnen *kun få av Luthers disipler*, som helt kunde sette sig inn i hans religion, skjønt de sverget til denne religions formulering. Ikke engang Melancton følte sig helt enig med ham; det viste sig tydelig nok i hans redaksjon av Confessio Augustana.

De fleste fulgte Luther fordi hans voldsomme vel-talenhet rev dem med, eller fordi hans optreden mot Kirken innvarslet en ny tidsalder og frigav individualismen, eller fordi de ikke øinet det uevangeliske i hans nye evangelium, eller fordi religionen blev «meget enklere», fri som den nu blev for «loven», og fremforalt for det besvær å fornekte sig selv og å bære korset med Jesus. Men den lutherske tro, slik som Luther opplevet den, blev på få undtagelser nær, hans personlige eiendom. Derfor opstod der også en ny sekt, hver gang en sterk personlighet opstod i den protestantiske verden. Det er ikke så lett å påta sig en sjelelig innstilling som Luthers, når man ikke er Luther. Gad vite hvor mange lutheranere der finnes i Norge som evner å møte Frelseren med fantasien om at vår vilje er død og at alle våre gjerninger er dødssynder! Opriktig talt, jeg tror ikke engang at formannen i «Norges Lutherlag» gjør det. Han kunde ikke så kraftig dra tilfjells mot katolikkenes synder, dersom han hadde bevisstheten om selv å være en så stor synder.

*

Er det bare om å gjøre at det norske folk *skal bli uberørt av katolisismen*, hvorfor trenger det da at

Luthers gamle gjenferd skal bli fremmanet, med dets mørke, innviklede, selvmotsigende mystikk? Det er andre åndsretninger, som leder bort fra Rom med like så stor sikkerhet og uten det middelalderiske utstyr Luthers kristendom har bevart: alle de nuancer av moderne teologi f. eks., eller den materialistiske viden-skap, eller freudianismen, eller teosofien; disse og en masse andre «utslag av det religiøse instinkt» legger sig i veien for den katolske propaganda, iallfall inntil den dag da de stakkars villfarende kommer til endelig å innse, at alt det de letet efter i mørket stod lyslevende for dem i den katolske kristendom. Imidlertid kan altså det Norske Lutherlag være trygg. Det er slett ikke nødvendig å utgi «De servo arbitrio» i lommeformat.

*

Istedenfor å slå slag for å innføre det norske folk i Luthers tankeverden vilde pastor S. Normann gjøre meget bedre i først *grundig å sette sig inn i den katolske tankeverden* og i det religiøse, filosofiske, moralske og sociale liv som utfolder sig i den katolske Kirke. Han vil da forbauses som over en ny verden. De verdier han finner hos Luther vil han finne igjen i deres opprinnelige skjønnhet og fruktbarhet, og uten de uhyggelige kompromisser, som de hos Luther inn-gikk med den nominalistiske filosofi og med den syndige naturs krav. Mange protestanter har funnet veien til Kirken fordi de var alvorlige nok til ikke å hente sine opplysninger fra smedeskrifter, men i sannferdige kilder. Forøvrig er den største del av den protestantiske verden for lenge siden ferdig med Luther; og ikke bare det; men nettop den skotatiske filosofi med Thomas i spissen, som Luther og Kant hadde så liten forståelse for, begynner også i den protestantiske verden å komme til ære igjen. For flere og flere går det op at de verdier som alene kan redde vårt samfundsliv og vår kultur er de som vi finner i «filosofia perennis», som så harmonisk innordner sig under Jesu åpenbaring.

Fra hæren til alteret.

I den lille kirke Saint Joseph des Carmes i Paris fant der for et par dager siden en presteordinasjon sted, som nok tør sies å ligge adskillig utenfor det vanlige. Den mann, som gikk inn i preste-standen, var nemlig en 50 år gammel flyveoberst, den kjente krigsflyver Emile Pierra. Hans militære karriere var strålende: I 1915 trådte han inn som frivillig i flyvevesenet og avanserte så hurtig, at han bare et par år efter hadde opnådd obersts grad. En rekke av de høieste æresbevisninger blev festet på hans bryst for utvist mot og dyktighet: krigskorset, æreslegio-nens officersrosett og en rekke andre. Da krigen var slutt, blev Pierra sterkt religiøst grepet. Han omgikk med tanker om å trekke sig helt tilbake fra verden, og tilbragte et års tid i klosteret Haute-Combe ute ved Le Bourget. Han hadde imidlertid vanskelig for å underordne sig klosterets strenge regime, og besluttet så i stedet å vie sig til prestegjerningen.

Katolisismen og det moderne Indien.

Efter Mgr. Rossillon.

(Forts.)

II.

Gandhis politiske aksjon.

I året 1888 begynner Gandhis offentlige opptreden. Han er født i 1869 som medlem av en fornem kaste, og reiste etter i 1888 å ha tatt sine eksamener i de klassiske studier ved universitetet i Bombay til England for der å erobre sig advokaturen. I 1893 vendte han tilbake, da han betraktet en advokats erhverv som en umoralsk måte å tjene sitt brød på, og reiste etterpå som agent for et indisk handelsselskap til Syd-Afrika. I dette land fant han 150,000 indiere, som levde som slaver uten borgerlige og politiske rettigheter. Han stilte sig i spissen for dem, og ved å anvende den passive motstand mot lovene førte han sine landsmenn til angrep på den syd-afrikanske regjering, som til sist så sig nødsaget til å gi etter. I året 1914 tilstod general Smuts indierne borgerrett i samfundet, og snart fulgte andre rettigheter efter, så Gandhi kunde vende som seierherre tilbake til Indien, hvor imidlertid snart efter alle forhold forandret sig helt på grunn av verdenskrigens utbrudd. De nasjonalistiske førere vilde benytte sig av englendernes vanskelige stilling til å avkaste deres åk med en gang, men Gandhi frarådet dette. På det tidspunkt er han nemlig ennå en lovydig undersått, som betrakter titlen som engelsk borger som værende den ærefulleste man kan ha. Han råder indierne til å stille sig åpent på englendernes side, og som lønn for denne understøttelse å forlange landets fullstendige uavhengighet. Hans ord fant anklang, og England lovet hvad der blev forlangt. Men da i 1921 de lovede reformer blev gjennomført, fant agitatorene dem utilfredsstillende, og Gandhi stilte sig nu avgjort i spissen for aksjonen, som han ordnet og sluttet sammen til en enhet. Han praktiserte den ikke-motstands-teori som var lykkedes så godt for ham i Afrika og bestrebt sig for å isolere den engelske regjering. Hele hans store skare av frivillige

medhjelpere preket overalt boykotting av engelske fabrikkata og «spinnerokkens evangelium»: at man skulde fremstille alle sine klær selv. Imidlertid kom det til uroligheter i alle provinser, og i 1922 blev han innesperrret for 6 år. Etter han i fengslet hadde gjennomgått en blindtarmsoperasjon blev han efter to års forløp benådet. Neppe sluppet ut optok han igjen sin propaganda og utstedte befalingen om den borgerlige

Ved forhandlingsbordet i London.

ulydighet og overtredelse av lovene. Hans felttog mot saltmonopolet førte ham på nytt i fengsel, hvorfra imidlertid lord Irvin løslot ham for personlig å forhandle med ham, da han kjente hans store innflytelse og trodde på hans gode vilje. Men Gandhi var imidlertid blitt kongressens fange: han fører ikke mer men går i dens ledebånd. Etter noen ukers underhandlinger innvilger han i å reise til Londonerkonferansen for å forelegge England et ferdig uavhengighetsprogram. Konferansen strander på hans absolutte steilhet. Etter sin tilbakekomst til Bombay blir han på grunn av den truende agitasjonsbevegelse for tredje gang satt i fengsel. Man måtte forutse at dette vilde bli følgene, og selv om Gandhi nu lever i et fredelig «fangenskap» i Yerrevada,

så er Indiens politiske situasjon nu meget truende, og hele landet befinner sig i gjæring. Ikke så å forstå, at det dreier sig om en åpen revolusjon — indierne eier jo ikke våben. Men man plyndrer og myrder ikke så ganske lite i alle provinser, og den ene dag efter den annen melder telegrammene om blodige sammenstøt mellom regjeringspolitiet og de frivillige, som drar rundt i hele landet og avstraffer alle som ikke tilhører partiet, fordi de har bestemt sig til å kompromittere England i den civiliserte verdens øine, og derved mulig hitføre en fullstendig uavhengighet. Man forutser som løsnning av krisen at England vil gi en forfatning, noe lignende som den der danner grunnlaget for «Indiens forenede stater». Men gandhistene kommer ikke til å akseptere den.

De sociale forhold i Indien.

Også sett ut fra sine sociale forhold er Indien meget egenartet. Her er ideerne meget mer avleggs enn når det dreier sig om politikk. Landets befolkning på 350 millioner mennesker er jo langt fra homogen. På denne halvø tales 11 forskjellige sprog og 300 dialekter. Uvidenheten er stor: av hver 100 mennesker kan kun 8 menn og en kvinne lese og skrive. Og dog kan man tale om en kultur — en henrivende kultur. Indieren er vennlig, høflig, gjestfri og tolerant. Bolig, ernæring og bekledning er forskjellige fra vår skikk og bruk, men helt avpasset etter klimaet. Den gamle civilisasjon, som de er så stolt av, forekommer oss selsom og inkonsekvent. De har antisociale seder og fryktelige misbruk, som synes oss uforenlig med våre begreper, om hvad civilisasjon betyr: menneskemord, barnemord, enkenes brenning, barne-ekteskaper, og dette at enker ikke må gifte sig igjen. Derfor teller Indien 28 millioner enker hvorav de to millioner er under fem år!

Det så læstede England har satt sig imot dette og tross den «offentlige» mening søkt å reformere ved særlover. Men det som særlig preger civilisasjonsbilledet er kastesystemet, som er ganske enestående i verdenshistorien. Det strekker sig fra Brahmanerne gjennom mange trin ned til Pariaerne, som alene teller 50 millioner som ingen må komme i berøring med uten selv å bli uren. Slik er det indiske selskap sammensatt den dag idag, og der kreves en social reformasjon, som imidlertid Gandhi ikke kan hitføre. Som politiker har han revolusjonert Indien, men han er selv hinduer til fingerspissene, og er av den mening, at det indiske kastevesen er det fullkomne sociale system i verden. Han er gått til en ren boykottling av all europeisk civilisasjon, som han kaller satanisk. Han boykotter maskinene, all alkohol og har en utopisk plan om å borteliminere pariaklassen ved å la de adelige ta den op i sig. Her møter han voldsom motstand, og da han selv tilhører en av de eldste og fornemste kaster tør man vel formode at han ikke gjør sig noen illusjoner om utsiktene for å gjennomføre sin utopi. Gandhi beskjeftiger sig meget med kvinnes ufrige stilling og søker med stormskritt å føre dem frem til den samme utvikling, som deres europeiske søstre har brukt tre ganger så lang tid om. Han har derved brakt dem inn

i politikken som umodne og fruktene har allerede vist sig. Nu forleden myrdet to kvinnelige studenter fra Delhi med kalt blod en engelsk øvrighetsperson mens han leste et brev som de hadde gitt ham. Allikevel er Gandhi indiernes store ideal og mottar stadig forsikringer om at man vil følge ham i liv og død.

Våre hjem.

(Efter Margaret Hohman).

Er den grå hverdag så grå?

Der finnes utallige mennesker som i tanker, samtaler, følelsesuttrykk og brever fremstiller alt som så ubeskrivelig grått og avskyelig og ekkelt, at de smitter over på andre som ellers slett ikke vilde finne tilværelsen så værst. På den måte sprer begrepet: den grå hverdag sig stadig i videre og videre kretser.

Har den grå hverdag virkelig ingen gleder eller forlanger vi for meget av hverdagens gleder? Se litt på vår vei til vårt arbeid. Skole eller arbeide har ingen tiltrekning, hvis man gretten tar fatt på veien til dem. Hvis man undte sig litt av søndagens fred og ro vilde man opdage gleder der også. Fly f. eks. bare ti minutter før du pleier ut av sengen og fort dig litt ved morgentoiletet, så du kan ta det med ro på veien til arbeidsstedet. Derved får du tid til å studere dine omgivelser litt mer og glede dig ved den grønne gressplen, de vakre blomsterbed eller — de pene vinduststillinger som virkelig i våre dager kan være en hel estetisk fornøielse, selv om man ikke har anledning til å godgjøre sig de fristende ting. Ved å ta det slik med mer ro enn vanlig kommer man ikke så forjaget frem til sitt bestemmelsessted — kan i ro og mak iføre sig arbeidsklær o. l. før man begynner dagens arbeide. Allerede dette kan ta noe av det grå fra hverdagen — disse små gleder på veien om morgenen.

Og fra det første god-morgen til det siste farvel gis der utallige momenter, hvor mennesker har anledning til å lette eller besverliggjøre sig hverdagen. Behøver man virkelig å si de små uvennlige ord til hverandre i arbeidspausen? Nei — det kan da like så godt være gode og vennlige ord!

Akk — nu hører jeg mange si:

«Ja takk, det er lettere sagt enn gjort, når man ser på et uvennlig ansikt eller merker antipatien slå imot sig!»

Da svarer jeg: «Har du ærlig forsøkt å vende denne antipati om til det motsatte? Har du *tiet* når den annen var urettferdig? Har du istedet for å se fornærmet ut forsøkt å vise et smilende rolig uforstyrrelig ansikt?» Du svarer at det vilde ikke nytte noe nu, selv om du vilde — mellom dig og vedkommende arbeidskamerat er nu all ting kommet i skjevt spor. Og jeg sier: «Forsøk det!» Man aner ikke hvor innerst inne alle mennesker lenges efter harmoni, vennskap, og hvor umulig det er å oprettholde en uvennlig holdning, når

man står overfor et menneske, som avbøter alle onde piler og er usårlig.

Men vent ikke at de andre skal begynne. Enhver må begynne ut fra sin egen gode vilje, da vil snart alt det grå forsvinne av hverdagen. Det er nemlig ikke forholdene, hverken innesperringen i rum med dårlig luft eller maskinenes larmen eller overanstrengelse med den dermed forbundne tretthet, som gjør hverdagen så grå og utrivelig — det er den grå stemning, det tunge humør, som legger øde omkring oss. Og det kan vi bedre på selv, og begynner først en, stråler der straks noe tilbake, frem og tilbake i en stadig vekselvirkning — den gode vilje blir som en ball, en henrivende hverdagssport, som man kan dyrke overalt — en livssport, som styrker nervene mer enn selv søndagens mest tiltalende sportsgren.

Smil — glem ikke smilet på din arbeidsplass! Smilet er smitsomt — smilet er solskinn.

Kjærlighetens lyse gode varme smil får alt det grå til å svinne. Og med kjærlighet kan du få «ein Sonnentag» — en søndag ut av alle dager.

Beretning fra „Union International Des Ligues Feminines Catholiques“s styremøte i Genf.

«U. I. L. F. C.»s styre var samlet i den katolske klubb i Genf den 20., 21. og 22. febr. under ledelse av Mme Steenberghe-Engeringh. 16 styremedlemmer representerende 11 land var tilseide. Styrets hovedoppgave var denne gang å gjøre alle forberedelsene til studiekommisjonens møte i Lucern førstkommende september, et møte som skal erstatte arbeidsrådets sammenkomst, da den almindelige økonomiske krise pålegger alle den største sparsommelighet. Hver av de ti underkommisjoner vil få en halv dag til å drøfte sine særlige anliggender med henblikk på den kommende kongress, som skal beskjefte sig med oppdragelsesproblemene. Der vil kun bli et plenarmøte, hvor hs. eksc. Mgr. Beson, biskop av Lausanne, Freiburg og Genf, vil tale om «Prinsippene i oppdragelsesencyklikaen».

De unges avdeling fastsatte et program som vil strekke sig over fire dager, og hvis hovedtema er «Den kirkelige forståelse av adspredelser».

Den økonomiske side av saken var gjestand for en inngående drøftelse, da det stadig stigende krav om at Unionens medarbeidere skal delta på Nasjonenes Forbud for å bistå med organisasjonen av den katolske aksjon medfører mange utgifter. Styret imøtekom en henvendelse fra den internasjonale «forening for kampen mot bedøvelsesmidler» om tillatelse til å sende sine publikasjoner til ligaens forskjellige grener til offentliggjørelse i deres beretninger.

Man beskjefte sig meget med formen for et samarbeide med Nasjonenes Forbund, idet man drøftet hvilket svar man skulde gi generalsekretæren på hans

anmodning om å få forelagt en utarbeidet plan for et slikt samarbeid. Likeledes blev drøftet forskjellige spørsmål i forbindelse med en skrivelse fra sekretæren for Forbundets kommisjon for hjemsendelsen av de prostituerte.

Styret aksepterte den katolske klubb i Genf (Rue de Rhone 57) som Unionens centrum i Genf. Innvotert i Unionen blev den katolske kvinneliga for Filipinene og en Universitetets avdeling i de unges seksjon.

Da styret var samlet i Genf under avrustningskonferansen hadde dets medlemmer anledning til å overvære flere av dens møter og det må fremheves at den eneste katolske røst som løftet sig ved plenarmøtet den 6. februar, hvor fredsadressene blev mottatt, tilhørte Unionens president.

Ved en offisiell bankett, arrangert av den internasjonale klubb, blev Mme Steenberghe-Engeringh anmodet om å tale sammen med regjeringenes utsendinger og representanter for andre internasjonale organisasjoner. En særlig bankett for Unionens styre blev gitt av den katolske klubb, hvor den hollandske delegerte til avrustningskonferansen holdt en spirituell tale om kvinnenes verdifulle assistanse i fredsarbeidet.

Ennvidere mottok styrets medlemmer en elskverdig innbydelse til å besøke det internasjonale arbeidsbyrå. Da formannen, M. Thomas, var fraværende, mottok M. di Palma Castiglione damene, og fremholdt i sin velkomsttale det moment, at av 400 stillinger i det internasjonale arbeidsbyrå, var de 200 besatt med kvinner. Han påla alle kvinner å huske at det var til umåtelig støtte for byråets arbeid, om man i alle land forlangte dets godkjennelse på alle overenskomster som berørte kvinnene. Som særlig betydningsfulle nevnte M. Castiglione de som beskytter kvinnene i tiden omkring nedkomsten og de som forbyr nattarbeid. Hs. eksc. Sir Eric Drummond, generalsekretæren for Forbundet, gjorde styret den ære å motta det i en audiens. Han uttalte sin glede over å se styret samlet i Genf og dets interesse for avrustningskonferansen, og bad det stadig holde sin sympati for kongressens arbeider vedlike.

Den nystiftede katolske kvinneliga i Genf gav en soiré til ære for styret, og ligaens energiske direktør arrangerte dessforuten to møter med forskjellige taler. Mme Steenberghe-Engeringh talte ved denne anledning om den internasjonale union — baronesse de Montenach, generalpresident for den internasjonale liga til vern om den unge kvinne, fremholdt nødvendigheten av enhet i de katolske kvinners arbeide — Mlle de Hemptinne, president for unionens unge avdeling, gjennomgikk denne organisasjons arbeide ved å fremvise forklarende lysbilleder, og Mlle Baers, generalsekretær for de kristne kvinnelige sociale arbeider i Bruxelles, holdt en tale om kvinnens oppgave i samfundet.

Endelig var flere av styremedlemmene tilstede ved en te, som blev arrangert av de katolske arbeiderker — den første schweiziske fagforening som var blitt dannet — adskillig år før mennene fikk sin.

Genf, februar 1932.

M. Romme, sekretær.

Malermester J. M. Bratsberg, Arendal.

IN MEMORIAM.

St. Franciskus-Xaverius's menighet har lidt et stort og smertelig tap ved malermester J. M. Bratsberg's død. Siden sin konversjon for ca. 15 år siden har den avdøde vært et mønster på en katolsk kristen, offervillig og varmt interessert for den kirke han elsket over alt på jorden. Også utenfor sine trosfellers krets var herr Bratsberg en meget ansett mann og innehadde flere tillitshverv i sin fødeby Arendal.

«Vestlandske Tidende» skriver i sitt nr. for 5. april: «Malermester J. M. Bratsberg er inatt avgått ved døden av blodpropp. Bratsberg var som bekjent for en tid siden utsatt for en ulykke under arbeide i Telefonselskapets nye bygning, idet han falt ned fra ganske stor høide, og denne ulykke har således nu krevet hans liv. Avdøde, der var sterkt religiøst interessert og tilhørte den katolske menighet her i byen, var kjent som en meget dyktig og samvittighetsfull håndverker, og han etterlater sig det beste minne hos alle som kjente ham.»

Til disse minneord skal kun føies at gravferden fant sted under overordentlig stor deltagelse den 19. ds. Velærv. pater *Ladislaus Hol* O. F. M. forrettet. For avdødes gjenlevende hustru og barn var det sikkert en stor trøst at den bortvandrede fikk dø så vel forberedt med Kirkens nådemidler, men savnet vil allikevel være stort både i familien og i den menighet, hvis pryð han var. Måtte Gud gi ham den evige hvile og la det evige lys lyse for ham! R. I. P. K. K.

Herhjemme —:

Oslo.

Requiemmesse for frøken Fallize.

I St. Olavs kirke i Oslo holdtes tirsdag den 5. april en requiemmesse for frøken Fallize med sognepresten, mgr. dr. Kjelstrup, som celebrant og velærverdige pastor Van der Velden og pastor Gorissen som diakon og subdiakon. Den apostoliske administrator overvar messen i koret og forrettet absolusjonen ved katafalken. Mange av de tilstedeværende opofret den hl. Kommunion for den avdøde, som i så mange år hadde tilhørt St. Olavs menighet.

— og derute:

Rom.

Efter hvad «Corrispondenza» meddeleer, er der allerede i lengere tid ført forhandlinger mellem Vatikanstatens guvernør Serafini og det italienske polygrafiske

institutt om ny-utgaver av de vatikanske frimerker. Paven har i disse dager godkjent utkastet til tegningene, som er utført av to italienske fagmenn. De nye frimerker skal være små mesterverker av tegnekunst. Liebhaveere kan derfor regne med en skjønn serie, når de bringes i handelen i begynnelsen av august.

Kjøbenhavn.

Det er lykkedes den danske museumsinspektør Hans Kjær efter mange vanskeligheter å hjemføre til Kjøbenhavn kopier av de to berømte nordiske helgenbilleder fra «Kristi Fødsels-Kirke» i Betlehem. Det har vært forbundet med mange vanskeligheter å få tatt disse kopier, da de gresk-katolske myndigheter la alle mulige hindringer i veien. Om kopiene forteller museumsinspektøren i «Berlingske Tidende»:

«I høire hånd har kong Olav en scepterlignende stav, som man før har trodd var et scepter, men som nu viser sig å være kongens sedvanlige atributt: øksen. St. Olav bærer diadem og har en glorie om sitt hode. Innskriften lyder: STS OLAVUS REX NORVEGIE og står på begge sider av figuren. Tunicaen er lang med en vakker og tydelig fremstillet bord forneden samt er mønstret likesom kappen, som tillike er hermelfinoret. Kongens skjold har den typiske normannerfasong med en meget innviklet dekorasjon. Ved kongens høire side kneler en liten tilbeder, og hele hans holdning bidrar til å bestemme billedets omtrentlige tidsepoke: annen halvdel av det 12. århundre. Billedet har fint gjennomarbeidet detaljer, som viser den høie anseelse som kongen må ha stått i hos sin samtid og senere. Han var absolutt regnet for Nordens viktigste helgen og var tillike helgen for væringene i Miklegard. I Byzans var ikke mindre enn to kirker innviet til ham og det på en tid hvor væringene rekruttertes vesentlig fra England. Normandiet og England har sammen med Norge alltid æret helgenkongens minne fremfor noen andre av Nordens helgener.

Messe i radio.

Det store katolske blad «The Universe» skriver: Vi har mange ganger pointert den store forskjell som der er mellom å høre en messe i Kirkens mening og derved opfylle sine helligdagsforpliktelser, og høre en messe pr. radio. Vi går ut fra at ingen katolikk roter disse to ting sammen og tror at hvis man er uoplagt til å gå ut søndag morgen, man da bare kan sitte hjemme i en lænestol og over Triest eller Strassburg bli ferdig med sin plikt. Radioens umåtelige betydning ligger i den hjelp som det er for de sengeliggende og de som bor for langt vekk fra en kirke til å få delta i en messes gang. Disse mennesker har jo ingen forpliktelse hvilende på sig og kan få en stor åndelig hjelp gjennom en messe i radio. Der finnes sengeliggende mennesker som ikke i årevis har hørt en messe og som nu igjennem den trådløse kan følge liturgien og få en levende kontakt med det som de har måtte undvære så lenge.

I Kina

finnes der nu 2,473,619 katolikker.